

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ

challenges. *Journal of healthcare engineering*, Vol. 1. DOI: <https://doi.org/10.1155/2022/4814945> [in English].

9. Sanders, N., Umbal, P. & Konnelly, L. (2020). Methods for increasing equity, diversity, and inclusion in linguistics pedagogy. In Proceedings of the 2020 annual conference of the Canadian Linguistic Association. Available at:

https://cla-acl.ca/pdfs/actes-2020/Sanders_Umbal_Konnelly_CLA-ACL2020.pdf [in English].

10. Simpson, C. & Warner, L. (2021). Successful inclusion strategies for early childhood teachers. Routledge. DOI: <https://doi.org/10.4324/9781003238300> [in English].

Стаття надійшла до редакції 12.03.2025

УДК 378.013.82/.091.33-027.22:796.011.3

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.322511>

Марина Хмара, викладач кафедри туризму,
теорії і методики фізичної культури та валеології
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії
Олександр Мозолєв, доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри туризму, теорії і методики
фізичної культури та валеології
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ

Поширення дистанційних форм освіти, персоналізація особистих потреб та здобутків студентів, адаптивність до нових викликів часу стали важливими особливостями і характерними рисами сучасних освітніх інтерактивних технологій. У статті проаналізовано зміст та особливості впровадження інтерактивних технологій навчання у системі фізичного виховання студентів. Авторами розкриті інноваційні форми проведення занять з фізичного виховання студентів Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії. Використання сучасних інтерактивних технологій приводить до суттєвих змін у методах, засобах і організаційних формах навчання студентської молоді.

Ключові слова: фізичне виховання; інтерактивні технології; якість освіти; нетрадиційні форми занять; студенти.

Лім. 17.

Maryna Khmara, Lecturer of the Tourism, Theory and Methods of
Physical Culture and Valeology Department,
Khmelnitskyi Humanitarian and Pedagogical Academy
Oleksandr Mozolev, Doctor of Sciences (Pedagogy), Professor,
Professor of the Tourism, Theory and Methods of
Physical Culture and Valeology Department,
Khmelnitskyi Humanitarian and Pedagogical Academy

USE OF INTERACTIVE TEACHING TECHNOLOGIES IN THE SYSTEM OF PHYSICAL EDUCATION OF STUDENTS

The spread of distance learning forms, personalization of personal needs and achievements of students, adaptability to new challenges of time have become important features and characteristic features of modern educational interactive technologies. The purpose of the article is to reveal the content and features of the use of interactive learning technologies in the system of physical education of students of the Khmelnytskyi Humanitarian and Pedagogical Academy. The article analyzes the content and features of the implementation of interactive learning technologies in the system of physical education of students. It is established that interactive learning technologies include a planned expected learning outcome, individual interactive methods and techniques that stimulate the process of cognition, mental and educational conditions with which you can achieve the planned results.

The authors reveal innovative forms of conducting physical education classes for students of the Khmelnytskyi Humanitarian and Pedagogical Academy, such as master classes; quests; challenges (flash mobs); marathons; battle fests; social events. It was found that the use of modern interactive technologies leads to significant changes in the methods, means and organizational forms of teaching students. Access to the educational institution's information databases, the variability of training programs, the ability to independently choose a physical improvement program, individual choice of types of physical activity and self-development are necessary conditions that ensure the development of student independence through interactive technologies in physical education classes.

Keywords: physical education; interactive technologies; quality of education; non-traditional forms of classes; students.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Багато дослідників [1; 3; 16] відзначають, що традиційний підхід до організації фізичного виховання студентської молоді не дає змоги достатньо мірою розв'язати основне завдання – всебічного гармонійного розвитку особистості. Заняття з фізичного виховання повинні пробуджувати в студентів інтерес та мотивацію до особистісного саморозвитку і самовдосконалення. Реалізації цього завдання найкраще сприяють технології інтерактивного навчання. Інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, яка має конкретну, передбачувану мету – створення комфортних умов навчання, за яких кожен студент відчуває свою успішність, інтелектуальну та фізичну спроможність [2].

Актуальність дослідження підсилюється сучасними реаліями організації освітнього процесу в Україні, на який суттєво впливають воєнні дії на території України, та вимагають від викладачів фізичного виховання уміння переходити з очної форми навчання на дистанційну або гібридну (змішану). У таких умовах впровадження інтерактивних технологій навчання, нових підходів до організації освітнього процесу на основі використання інформаційно-комунікаційних технологій у фізичному вихованні студентської молоді є необхідною умовою подальшого успішного навчання [10].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як зазначають І. Смолякова та інші “провідна роль в фізкультурній освіті належить інтерактивним технологіям, які передбачають зміщення акценту навчання безпосередньо з фізичної підготовки на більш якісно високий, культурно-інтелектуальний, усвідомлений рівень” [12]. Інноваційні технології у системі фізичного виховання студентів закладів вищої освіти досліджували: А. Ваколюк, О. Кошелева, Н. Симонович, І. Скрипченко, К. Протенко, В. Шелюк, В. Ягупов та ін.; особистісно орієнтовані технології навчання стали предметом вивчення таких науковців, як: Л. Романішена, В. Рибалко, С. Сисоєва, О. Школа, І. Шоробура та ін.; впровадження інтерактивних технологій навчання відображено у роботах І. Абрамової, К. Баханова, Г. Грібана, В. Гузєєва, О. Пометун, Л. Пироженко, А. Фасолі та ін.

Мета статті – розкрити зміст та особливості використання інтерактивних технологій навчання у системі фізичного виховання студентів Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії (ХГПА).

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. Підвищення якості світи в галузі фізичної культури, забезпечення її мобільності та привабливості вимагає подальшого вдосконалення організації навчального процесу у закладах вищої освіти на засадах гуманності, особистісно орієнтованої педагогіки,

розвитку і саморозвитку студентів та передбачає збільшення можливостей використання сучасних інформаційно-комунікативних технологій, впровадження інтерактивних методів навчання в процес фізичного виховання [2].

Фахівці в галузі фізичної культури [5; 8; 15] зазначають, що інноваційним освітнім технологіям притаманні такі особливості, як:

- ідейна новизна – відбувається реалізація в технології інноваційних ідей та підходів до навчання;
- наукова обґрунтованість – базується на вихідних теоретичних концепціях процесу фізичного виховання, а також засобів і шляхів їх втілення у практику;
- структурна цілісність – наявність постійного набору структурних елементів;
- творча відтворюваність – можливість впровадження особистого досвіду в педагогічну практику;
- оптимізації витрат ресурсів, часу та сил.

При реалізації сучасних інноваційних технологій в освітньому процесі студентської молоді необхідно дотримувати певних вимог, а саме:

- використовувати інноваційні форми, засоби, методи та методичні прийоми організації освітнього процесу для його оптимізації;
- надавати можливість здобувачам освіти розпрацьовувати персональні програми розвитку та навчання з урахуванням їхньої мотивації, рівня фізичного розвитку, розвитку рухових здібностей та фізичного стану загалом;
- спонукати здобувачів освіти до самоосвіти, самостійного формування знань, умінь та навичок [11].

На нашу думку, підвищенню ефективності освітнього процесу з фізичного виховання може добре прислужитися впровадження інтерактивних технологій, що включають чітко спланований очікуваний результат навчання, окремі інтерактивні методи та прийоми, які стимулюють процес пізнання, розумові та навчальні умови, за допомогою яких можна досягти запланованих результатів [7]. Також ці технології відкривають доступ до різноманітної інформації та надають нові можливості для пошуку знань, ознайомлення з інноваційними технологіями, розвитку творчих можливостей особистості [6]. Використання в освітньому процесі інформаційно-комунікаційних технологій сприяє його інтенсифікації, унеможливорює неучасть студента у процесі навчального пізнання, який базується на взаємодоповненні та взаємодії всіх його учасників [14].

Організація інтерактивного навчання відбувається за рахунок моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, аналізу проблемних обставин і ситуацій та їхньому спільному вирішенню. А це, зі свого боку, сприяє формуванню умінь та навичок, ціннісних орієнтацій, а також

створенню сприятливої атмосфери для співробітництва і взаємодії учасників освітнього процесу [4].

Ми вважаємо, що для підвищення рівня активності здобувачів освіти до занять з фізичного виховання, формуванню в них стійкого інтересу та мотивації сприятиме впровадження в освітній процес інтерактивних технологій, які реалізуються шляхом проведення нетрадиційних форм занять, а саме:

1. Майстерклас – становить розроблену оригінальну авторську методику, яка базується на власних принципах побудови освітнього процесу та має власну структуру. Ця форма організації освітнього процесу є ефективним методичним прийомом передачі досвіду за активної участі всіх учасників процесу.

Характерними особливостями майстеркласу є такі:

- створюються умови, за яких до освітнього процесу включені усі його учасники;
- відбувається самостійна робота в малих групах, співпраця учасників майстеркласу, спільний пошук, обмін ідеями, думками;
- використовується інноваційний підхід до навчання, який суттєво відрізняється від традиційного;
- процес пізнання є пріоритетнішим та ціннішим, ніж саме знання;
- розкривається творчий потенціал як майстра, який проводить майстер-клас, так і його учасників.

Організаторами та майстрами майстеркласів можуть бути викладачі кафедр фізичного виховання, тренери з видів спорту, відомі спортсмени. Їхній зміст передбачає популяризацію сучасних видів спорту, новітні напрями фітнес-технологій, особливості розпрацювання індивідуальних програм тренування тощо.

Позитивним результатом проведення майстеркласу є оволодіння здобувачами новими способами виконання поставлених завдань, подолання проблем, формування стійкого інтересу до занять з фізичного виховання та фізичної культури, самоосвіти, самовдосконалення та саморозвиток.

2. Квест – це пригодницька гра, метою якої є розв’язання різноманітних завдань для подальшого просування по сюжету.

Різновиди квестів:

- лінійні – розв’язання одного завдання дає можливість виконувати наступне;
- штурмові – за допомогою підказок учасник квесту самостійно обирає шлях виконання завдання;
- кільцеві – квест для кількох команд, які стартують одночасно з різних точок.

Переваги квесту над іншими формами організації освітнього процесу:

- така форма організації є ненав’язливою – ігровою;

- сприяє активізації пізнавальних та розумових процесів учасників;

- змагальна діяльність навчає учасників взаємодіяти, розвиває самостійність, активність, ініціативність.

Саме для формування уміння пошуку рішення у будь-якій ситуації доцільно рекомендувати дану форму організації занять з фізичного виховання для студентської молоді.

3. Челендж (Флешмоб) – це особливий сценарій дій, за яким один учасник, виконавши дію, кидає виклик іншому. Зміст челенджів може бути різноманітним від можливостей багаторазового виконання тої чи тої вправи до нагальних проблем сучасності. Каналами поширення челенджів є популярні соціальні мережі (Twitter, Facebook, Instagram і ін.) та відеохостинг YouTube. Одним з найпопулярнішим є фітнес-челенджі, які через побудову культу тіла і прагнення гарно виглядати формують у людей інтерес до занять фізичною культурою та спортом. Популярними спортивними челенджами є: 100 присідань на день, починаючи з 20 разів; 10000 кроків щодня та ін.

Студенти ХГПА, систематично беруть участь у челенджах, приурочених до Дня фізичної культури та спорту і Міжнародного дня студентського спорту. Також студенти з урахуванням індивідуальних побажань та уподобань долучаються до участі у різноманітних челенджах нашого міста, області та країни.

4. Соціальні акції – це участь здобувачів освіти у подіях, які мають соціальну значимість, спрямовану на розв’язання проблем у суспільстві засобами фізичної культури. Ключовим моментом акції є привернення уваги суспільства до тієї чи тієї проблеми шляхом розповсюдження інформації. Цілями акцій у сфері фізичної культури ХГПА є залучення студентів до систематичних занять з фізичного виховання, пошук найбільш ефективних засобів для цього, пропаганда здорового способу життя, уміння активно відпочивати тощо. Соціальні акції, які систематично проводяться у нашому закладі освіти: “Я обираю спорт”, “Активне дозвілля”, “Ми за здоровий спосіб життя” [13].

Також здобувачі освіти та професорсько-викладацький склад ХГПА долучаються до участі у благодійних акціях нашого міста та області, а саме:

- благодійний забіг “Воля Вирішує Все” на підтримку одного з військових формувань Сил спеціальних операцій – спрямований на об’єднання громади довкола цілей благодійності та патріотизму;
- благодійний забіг “Сталевий кордон 3.0” на підтримку прикордонників – з метою збору коштів для придбання портативного радіоелектронного засобу протидії безпілотним апаратам (РЕБ);
- “Переможний Миколай”: мета – зібрати подарунки та передати дітям, чії батьки загинули під

час повномасштабного вторгнення російського агресора на територію України та інші.

5. Марафон – багатосходинкове змагання, яке передбачає виконання певної послідовності завдань та звітування про їх виконання. Марафон є чимось схожим з челенджем, але за тривалістю та переважним змаганням із самим собою відрізняється. До організації марафону можуть бути залучені фахівці різних суміжних галузей наук: педагогіки, психології, медицини, анатомії, фізичного виховання.

6. Батл-фест – змагання з майстерності, організовуються різноманітні локації, де можуть змагатися у різних видах спорту (стрітбол, футбол, ворк-аут, черліденг тощо) [5].

Також інтерактивні технології можна застосовувати як: засоби навчання; засоби, що вдосконалюють процес викладання; інструмент пізнання навколишньої дійсності і самопізнання; засоби розвитку особистості того, кого навчають. Крім того, інтерактивні технології дозволяють будувати процес навчання так, що до його змісту включаються завдання пов'язані із розв'язуванням освітніх проблем, зокрема, фізкультурної, спортивної та оздоровчої освіти [9].

Застосування дистанційних форм навчання з використанням сучасних інтерактивних технологій дає змогу підвищувати ефективність освітнього процесу за рахунок можливості отримувати додаткову інформацію з різноманітних джерел, вивчати експертні думки фахівців з актуальних питань, формувати особистісні погляди на визначену проблему. Прогрес у поширенні дистанційних форм освіти, персоналізація особистих потреб та здобутків студентів, адаптивність до нових викликів часу стали важливими особливостями і характерними рисами сучасних освітніх інтерактивних технологій [13].

Поширення дистанційної форми навчання вимагає від викладачів пошуку нових альтернативних шляхів задоволення рухових потреб студентів під час проведення практичних занять з фізичного виховання. В їх основу покладено розробку інноваційних програм, які б, з одного боку, були цікавими для студентської молоді, з іншого, дозволяли проводити заняття із використанням нетрадиційних засобів організації занять з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. Одна з таких – фітнес-програма “Шлях до здорового життя” яка суттєво відрізняється від інших ефективністю, всебічним впливом на організм, доступністю для всіх вікових та гендерних груп студентства [16].

Для її впровадження була розроблена структурно-функціональна модель проведення дистанційних занять з фізичного виховання, яка ґрунтувалася на використанні онлайн-платформ Zoom, Google Meet, Viber, Telegram для надання методичної до-

помогі та контролю за навчальною діяльністю студентів. Модель включає основні програмні, педагогічні і комунікативні компоненти, які були пов'язані між собою та дозволяли отримати зворотній зв'язок між студентом і викладачем. Це дозволяло врахувати особисті прагнення студентів та в будь-якій час вносити зміни в програму не порушуючи її цілісність [10].

Здійснивши аналіз інноваційних фітнес-програм вищих закладів освіти України в основі яких використовуються не тільки традиційні, а і авторські освітні програми за системою Пілатес, шейпінг, стретчинг, “Kangoo Jumps” [15; 16; 17] та інші фізкультурно-оздоровчі програми на основі раціонального поєднання різних видів фітнесу ми прийшли до висновку про можливість використання структурно-функціональної моделі проведення занять під час переходу на змішану та дистанційну форму навчання студентів.

Висновки. Використання сучасних інтерактивних технологій приводить до суттєвих змін у методах, засобах і організаційних формах навчання студентської молоді. Доступ до інформаційних баз даних закладу освіти, варіативність програм навчання, можливість самостійного вибору програми фізичного вдосконалення, індивідуальний вибір видів фізичної активності і саморозвитку є необхідними умовами, що забезпечують розвиток самостійності студентської молоді засобами інтерактивних технологій на заняттях з фізичного виховання.

ЛІТЕРАТУРА

1. Безгребельна О., Цювх Л., Череповська О., Череповський Д. Сучасні технології у фізкультурно-оздоровчій освіті студентів ВНЗ. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова*. 2016. № 5 (75). С. 10–13.
2. Белікова Н.О. З досвіду використання інтерактивних методів навчання у професійній підготовці майбутніх фахівців з фізичного виховання та спорту. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання в підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2014. № 37. С. 348–353.
3. Ваколюк А., Шелюк В., Симонович Н. Інноваційні технології у системі фізичного виховання здобувачів вищої освіти. *Інноватика у вихованні*. 2021. № 14. С. 128–134.
4. Данилюк В.М., Назарова І.І. Застосування сучасних інформаційних технологій в навчальному та тренувальному процесі з фізичної культури та спорту в вищих навчальних закладах. *Фізична культура, спорт та здоров'я нації*. 2018. № 5. С. 44–50.
5. Дембіцька О.О., Гайдай С.І., Хапсаліс Г.Л., Чайченко Н.Л. Застосування інноваційних технологій у процесі фізичного виховання студентської молоді. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Педагогічні науки: реалії та перспективи*. 2022. № 85. С. 79–83.
6. Жук В.О. Інноваційні технології у сфері фізичного виховання студентської молоді. *Актуальні проблеми фізичного виховання різних верств населення*. II Всеукраїнська науково-практична конференція, 20 травня 2016. С. 62–69.

7. Кошелева О.О., Скрипченко І.Т. Інноваційні технології в системі фізичного виховання студентів ЗВО : методичні рекомендації. Дніпро : Журфонд. 2021. 46 с.
8. Мельников В., Хмара М., Мозолев О. Фітнес технології фізичного самовдосконалення студентів. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*. 2024. № 2(1). С. 86–94.
9. Мозолев О. Інноваційні форми фізичного виховання студентів в період дистанційного навчання. *Grail of Science*. 2022. № 12–13. С. 676–683.
10. Мозолев О.М. Організація фізичного виховання студентів педагогічних спеціальностей : навчально-методичний посібник. Хмельницький : видавець ФОП Цюпак А.А. 2022. 99 с.
11. Мозолев О. Теоретичні засади імплементації європейського досвіду управління розвитком освіти у сфері фізичної культури і спорту. *Молодь і ринок*. 2018. № 7. С. 23–27.
12. Смолякова І.Д., Розенберг І.Л., Нечипорчук Т.Г. Інтерактивні технології навчання студентів закладів вищої освіти з дисципліни фізичне виховання. 4 th International scientific and practical conference “Scientific research in the modern world” (February 9–11, 2023) Perfect Publishing, Toronto, Canada. 2023. 665 p. (p. 320).
13. Хмара М.А., Мозолев О.М. Інформаційно комунікативні технології як засіб мотивації молоді до занять фізичною культурою. *Scientific Collection “InterConf”*. 2023. № 156. С. 608–612.
14. Чухланцева Н. Застосування інформаційних технологій у галузі фізичної культури і спорту. *Спортивна наука України*. 2016. № 3. С. 21–25.
15. Griban G., Nosko M., Nosko Yu., Zhlobo T., Sirenko R., Semeniv B., Dikhtarenko Z., Zamrozovuch-Shadrina S., Khatko A., Rybchych I., Mozolev O. Female Students’ Motor Skills Development by Means of Kangoo Jumps. *International Journal of Human Movement and Sports Sciences*. 2021. No. 9(6). pp. 1324–1343.
16. Khmara M., Mozolev O., Yashchuk I., Aliksieiev O., Kravchuk V., Dolyunnyi Yu., Tomkiv S., Binkovskiy O., Prontenko V. Effectiveness of the Fitness Program “WAY TO A HEALTHY LIFE”. *International Journal of Human Movement and Sports Sciences*. 2021. No. 9(5). pp. 833–840. DOI:10.13189/saj.2021.090501
17. Mozolev O., Bloshchynskiy I., Aliksieiev O., Romanynshyna L., Zdanevych L., Melnychuk I., Prontenko K., Prontenko V. Influence of modern fitness technologies on the state of health and development of motor abilities of 17-19-year-old female students. *Journal of Physical Education and Sport*. 2019. No. 19 (3). pp. 917–924. DOI:10.7752/jpes.2019.s3132
- REFERENCES**
1. Bezghrebelna, O., Tsovk, L., Cherepovska, O. & Cherepovskiy, D. (2016). Suchasni tekhnologii u fizkulturno-ozdorovchii osviti studentiv VNZ [Modern technologies in physical education and health education of university students]. *Scientific Journal of Drahomanov Ukrainian State University*. No. 5(75). pp. 10–13. [in Ukrainian].
2. Bielikova, N.O. (2014). Z dosvidu vykorystannia interaktyvnykh metodiv navchannia u profesiinii pidhotovtsi maibutnikh fakhivtsiv z fizychnoho vykhovantsia ta sportu [From the experience of using interactive teaching methods in the professional training of future specialists in physical education and sports]. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. No. 37. pp. 348–353. [in Ukrainian].
3. Vakoliuk, A., Sheliuk, V. & Symonovych, N. (2021). Innovatsiini tekhnologii u systemi fizychnoho vykhovannia здобувачів вищої освіти [Innovative technologies in the system of physical education of higher education students]. *Innovation in upbringing*. No. 14. pp. 128–134. [in Ukrainian].
4. Danyliuk, V.M. & Nazarova, I.I. (2018). Zastosuvannia suchasnykh informatsiynykh tekhnologii v navchalnomu ta trenuvalnomu protsesi z fizychnoi kultury ta sportu v vyshchyykh navchalnykh zakladakh [Application of modern information technologies in the educational and training process in physical education and sports in higher educational institutions]. *Physical culture sports and health of the nation*. No. 5. pp. 44–50. [in Ukrainian].
5. Dembitska, O.O., Haidai, S.I., Khapsalis, H.L. & Chaichenko, N.L. (2022). Zastosuvannia innovatsiynykh tekhnologii u protsesi fizychnoho vykhovannia studentskoi molodi [Application of innovative technologies in the process of physical education of student youth]. *Scientific Journal of Drahomanov Ukrainian State University. Pedagogical Sciences: Realities and Prospects*. No. 85. pp. 79–83. [in Ukrainian].
6. Zhuk, V.O. (2016). Innovatsiini tekhnologii u sferi fizychnoho vykhovannia studentskoi molodi [Innovative technologies in the field of physical education of student youth]. Actual Problems of Physical Education of Different Populations. II All-Ukrainian Scientific and Practical Conference, May 20, 2016. pp. 62–69. [in Ukrainian].
7. Kosheleva, O.O. & Skrypchenko, I.T. (2021). Innovatsiini tekhnologii v systemi fizychnoho vykhovannia studentiv ZVO : metodychni rekomendatsii [Innovative technologies in the system of physical education of students of higher educational institutions: methodological recommendations]. Dnipro, 46 p. [in Ukrainian].
8. Melnikov, V., Khmara, M. & Mozolev, O. (2024). Fitnes tekhnologii fizychnoho samovdoskonallennia studentiv [Fitness technologies for physical self-improvement of students]. *Physical Culture and Sport: Scientific Perspective*. No. 2(1). pp. 86–94. [in Ukrainian].
9. Mozolev, O. (2022). Innovatsiini formy fizychnoho vykhovannia studentiv v period dystantsiinoho navchannia [Innovative forms of physical education of students during distance learning]. *Grail of Science*. No. 12–13. pp. 676–683. [in Ukrainian].
10. Mozolev, O.M. (2022). Orhanizatsiia fizychnoho vykhovannia studentiv pedahohichnykh spetsialnostei : navchalno-metodychnyi posibnyk [Organization of physical education of students of pedagogical specialties: teaching and methodological manual]. Khmelnytskyi, 99 p. [in Ukrainian].
11. Mozolev, O. (2018). Teoretychni zasady implementatsii yevropeiskoho dosvidu upravlinnia rozvytkom osvity u sferi fizychnoi kultury i sportu [Theoretical principles of implementing European experience in managing the development of education in the field of physical culture and sports]. *Youth & market*. No. 7. pp. 23–27. [in Ukrainian].
12. Smoliakova, I.D., Rozenberh, I.L. & Nychporchuk, T.H. (2023). Interaktyvni tekhnologii navchannia studentiv zakladiv vyshchoi osvity z dystsypliny fizychno vykhovannia [Interactive technologies for teaching students of higher education institutions in the discipline of physical education]. 4 th International scientific and practical conference “Scientific research in the modern world” (February 9–11, 2023)

ВПРОВАДЖЕННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

Perfect Publishing, Toronto, Canada. 665 p. (p. 320). [in Ukrainian].

13. Khmara, M.A. & Mozolev, O.M. (2023). Informatsiino komunikatyvni tekhnologii yak zasib motyvatsii molodi do zaniat fizychnoiu kulturoiu [Information and communication technologies as a means of motivating young people to engage in physical education]. *Scientific Collection "InterConf"*. No. 156. pp. 608–612. [in Ukrainian].

14. Chukhlantseva, N. (2016). Zastosuvannya informatsiinykh tekhnologii u haluzi fizychnoi kultury i sportu [Application of information technologies in the field of physical culture and sports]. *Sports Science of Ukraine*. No. 3. pp. 21–25. [in Ukrainian].

15. Griban, G., Nosko, M., Nosko, Yu., Zhlobo, T., Sirenko, R., Semeniv, B., Dikhtiarenko, Z., Zamrozevuch-Shadrina, S., Khatko, A., Rybchych, I. & Mozolev, O. (2021). Female Students' Motor Skills Development by Means of Kangoo Jumps.

International Journal of Human Movement and Sports Sciences. Vol. 9(6). pp. 1324–1343. [in English].

16. Khmara, M., Mozolev, O., Yashchuk, I., Aliksieiev, O., Kravchuk, V., Dolynnyi, Yu., Tomkiv, S., Binkovskiy, O. & Prontenko, V. (2021). Effectiveness of the Fitness Program "WAY TO A HEALTHY LIFE". *International Journal of Human Movement and Sports Sciences*. Vol. 9(5). pp. 833–840. DOI:10.13189/saj.2021.090501 [in English].

17. Mozolev, O., Bloshchynskiy, I., Aliksieiev, O., Romanyshyna, L., Zdanevych, L., Melnychuk, I., Prontenko, K. & Prontenko, V. (2019). Influence of modern fitness technologies on the state of health and development of motor abilities of 17-19-year-old female students. *Journal of Physical Education and Sport*. Vol. 19 (3). pp. 917–924. DOI:10.7752/jpes.2019.s3132 [in English].

Стаття надійшла до редакції 08.02.2025

УДК 004.77:620.9-051-047.22

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2025.321933>

Сергій Онищенко, кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри професійної освіти,
трудового навчання та технологій
Бердянського державного педагогічного університету
Роман Кетков, аспірант 1 року навчання
Бердянського державного педагогічного університету

ВПРОВАДЖЕННЯ МОБІЛЬНИХ ДОДАТКІВ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ГАЛУЗІ

У статті досліджено використання мобільних додатків для формування економічної компетентності студентів енергетичної галузі. Проаналізовано основні переваги мобільних додатків у освітньому процесі, серед яких персоналізація навчання, доступ до актуальної економічної інформації та інтеграція інтерактивних освітніх платформ. Наведено результати сучасних досліджень, що підтверджують ефективність використання мобільних додатків і фінансових симуляторів у процесі підготовки майбутніх фахівців енергетичної галузі. Розглянуто методичні підходи до впровадження мобільних додатків у освітній процес, їхній вплив на рівень економічної грамотності та професійну підготовку майбутніх фахівців. Підкреслено роль цифрових технологій у підвищенні конкурентоспроможності випускників та адаптації їх до викликів сучасного ринку праці. Висвітлено перспективи подальших досліджень щодо вдосконалення методів інтеграції мобільних додатків у навчальні програми та розробки ефективних підходів до оцінювання їхнього впливу.

Ключові слова: мобільні додатки; економічна компетентність; цифрові технології; інтерактивне навчання; фінансові симуляції; енергетична галузь; персоналізоване навчання.

Літ. 15.

Serhii Onyshchenko, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the
Vocational Education and Technologies Department,
Berdyansk State Pedagogical University
Roman Ketkov, 1st-Year Postgraduate Student,
Berdyansk State Pedagogical University

IMPLEMENTATION OF MOBILE APPLICATIONS FOR FORMING THE ECONOMIC COMPETENCE OF FUTURE ENERGY INDUSTRY SPECIALISTS

The article examines the use of mobile applications to form the economic competence of students in the energy sector. The main advantages of mobile applications in the educational process are analyzed, including personalization of learning, access to current economic information, and integration of interactive educational platforms. The results of modern research are presented, confirming the effectiveness of using mobile applications and financial simulators in the process of training future specialists in the energy sector. Methodological approaches to the implementation of mobile applications in the educational process, their impact on the level of economic literacy and professional training of future specialists are considered. The role of digital technologies in increasing the competitiveness of graduates and adapting